

JORNADA “CONNECTIVITAT ECOLÒGICA, PLANIFICACIÓ TERRITORIAL I SISTEMES D’INFORMACIÓ GEOGRÀFICA. EXPERIÈNCIES RECENTS” CELEBRADA EL 22 DE JUNY DE 2006 A L’ESCOLA TÈCNICA SUPERIOR D’ARQUITECTURA DE BARCELONA

Xavier Carceller Roque

Dr. Arquitecte; Centre de Política del Sòl i Valoracions

Laura Camprubí Trepà

Ambientòloga; Centre de Política del Sòl i Valoracions

Universitat Politècnica de Catalunya
Gran Capità 2-4,
08034 Barcelona, Espanya

Aquesta jornada formà part de l’activitat de la Xarxa Temàtica d’Ecologia i Ciutat, coordinada pel CPSV i integrada per grups de recerca de diverses universitats catalanes, òrgans ambientals d’administracions públiques i altres organismes públics. La Xarxa temàtica pretén desenvolupar el debat interdisciplinari sobre el funcionament de la ciutat des d’una perspectiva ecològica.

L’objectiu era posar en comú distintes experiències d’integració de la connectivitat ecològica dins dels processos de planificació territorial que es desenvolupen a Catalunya, en els seus diversos nivells i escales, comparant les diferents aproximacions conceptuals i metodològiques i, en aquest context, la utilització dels sistemes d’informació geogràfica com a eina actualment indispensable.

En la primera intervenció, de caràcter introductori, Xavier Carceller es referí a la situació actual la connectivitat ecològica dins del planejament territorial i urbanístic, remarcant l’avanç que significa la seva incorporació generalitzada en el planejament territorial recent i també la necessitat d’una aplicació adaptada als diferents nivells i escales de planejament. Aquesta darrera qüestió fou exemplificada per Laura Camprubí, amb un cas pràctic de planificació d’un espai natural protegit en el context més ampli del planejament territorial d’una comarca.

A continuació, Xavier Mayor assenyala que actualment la connectivitat ecològica proveeix una nova visió i lògica d’entendre el territori, amb arguments més sòlids per emprendre processos de planificació més sostenibles. En aquest sentit, Mayor exposà conceptes i criteris claus, així com diversos exemples consegüents d’aplicació d’un model de tractament de la connectivitat als diferents nivells i escales d’ordenació.

Joan Marull i Joan Pino van establir inicialment un conjunt de definicions (impedància i resistència, l’efecte barrera, la perforació i la llacunalitat, fragmentació i la mida de gra) tot introduint el factor de la multifuncionalitat dels connectors, a partir de les quals presentaren, entre altres, l’Índex de Connectivitat Ecològica, una aproximació quantitativa, holística i global a la connectivitat. Aquest índex està especialment pensat per adaptar-se a les diferents escales de planejament i orientat també a la gestió.

Roser Campeny, desenvolupà un model de connectivitat funcional per a la fauna, a partir de la identificació de zones d'interès per a la conservació de poblacions viables i la localització d'àrees d'interès per tal facilitar la connectivitat biològica entre els nuclis d'interès faunístic. Aquest model, elaborat en el marc del Sistema d'Informació Territorial de la Xarxa d'Espais Lliures de la Diputació de Barcelona (SITXell), permet identificar les zones amb risc d'aïllament i possibilita l'elaboració de models d'alternatives i futurs escenaris com a eines per a la planificació.

La Jornada finalitzà amb un debat moderat per Carles Castell qui, prèviament, havia sintetitzat un conjunt d'aspectes que poden ser considerat com a claus en relació a la temàtica plantejada.

En definitiva, de les diverses intervencions de ponents i públic es pot concloure que l'ordenació integral del territori és una eina adient per a la integració de la connectivitat ecològica en les polítiques públiques. A Catalunya, el planejament territorial recent la incorpora sistemàticament, per bé que amb metodologies, orientacions i resultats molt diversos. Resulta fonamental perseverar en l'aprofundiment metodològic, amb la incorporació sistemàtica d'aproximacions multiescalars.

En aquest context, el tractament de la connectivitat no ha de restar limitat a garantir la continuïtat física entre els espais naturals protegits, sinó que ha de contribuir a l'objectiu global de mantenir la referència de la matriu biofísica del territori.